

І.А. Авансова, канд. екон. наук, доц.,
Київський національний торговельно-економічний університет

ПРАВИЛА ВИПУСКУ ТА ОБІГУ КРЕДИТНИХ ДЕРИВАТИВІВ

Правила випуску та обігу кредитних деривативів (далі – Правила) розроблені автором відповідно до чинного українського законодавства.

У Правилах вживаються терміни в таких значеннях:

- *кредитний дериватив* – структурований фінансовий інструмент, що відділяє кредитний ризик від основного зобов'язання для подальшої його передачі іншій стороні;
- *базовий актив кредитного деривативу* – кредитний ризик, що прийнятий банком на баланс у процесі своєї кредитної діяльності та відокремлений від основного зобов'язання;
- *продавець кредитного деривативу* – фінансова установа, продавець кредитного захисту;
- *покупець кредитного деривативу* – фінансова установа, покупець кредитного захисту;
- *кредитний захист* – зменшення кредитного ризику, прийнятого банком у процесі кредитної діяльності через обмін кредитними ризиками, термінами виконання позичальником своїх зобов'язань, процентними ставками, умовами кредитів, галузей кредитування та ін.;
- *об'єднання кредитних ризиків* – кредити зі схожими характеристиками, що мають передбачуваний грошовий потік та спрощену оцінку кредитного ризику;
- *консолідований кредитний ризик* – об'єднання кредитних ризиків банку через відокремлення їх від основного зобов'язання;
- *активи кредитного ризику* – неподільна цілісність зобов'язань за наданими банком кредитами, що утворені консолідованим кредитним ризиком;
- *вартість активів кредитного ризику* – це сума реформованих у консолідований кредитний ризик основних зобов'язань позичальників щодо здійснення платежів за рахунок погашення основного зобов'язання протягом строку існування активів кредитного ризику;
- *строк існування активів кредитного ризику* – строк, на який основні зобов'язання, оцінені кредитним ризиком, реформовані в консолідований кредитний ризик, що забезпечений виконанням основних зобов'язань.

Ціна придбання активів кредитного ризику визначається ціною кредитного деривативу, що має в основі ринкове ціноутворення.

Правила також визначають мету використання кредитних деривативів; характеристику сторін за кредитними деривативами; вимоги до кредитних

деривативів як стандартизованих фінансових інструментів; вимоги до активів кредитного деривативу; умови обігу кредитних деривативів.

Базовим активом кредитного деривативу є кредитний ризик, що прийнятий банком у процесі своєї кредитної діяльності. Кредитний ризик є статичним, що створює умови його ефективного регулювання. Через кредитні деривативи кредитний ризик стає предметом купівлі/продажу, утворюючи вторинний ринок кредитного ризику.

Кредитні ризики, що прийняті банком у процесі кредитної діяльності, можуть бути сформовані в об'єднання кредитних ризиків за такими ознаками: географічний регіон позичальника, строк кредиту, сума кредиту, тривалість відношень банку та позичальника. Об'єднання кредитних ризиків формує консолідований кредитний ризик, який є основою для формування активів кредитного ризику.

Активи кредитного ризику розглядаються як неподільна цілісність зобов'язань за кредитними договорами і є зобов'язаннями здійснювати платежі в рахунок погашення основного зобов'язання протягом обігу кредитних деривативів. Активи кредитного ризику мають вартість, ціну придбання та термін існування.